

Әдістемелік авторлық құрал

**Эстрадалық вокал сабағында
инновациялық әдістерді қолдану**

**Жанжигитова Гультат Атапкеловна
Эстрадамен ән айту пәні мұғалімі**

**Атырау облысы білім беру басқармасының
Жылыой ауданы білім бөлімінің
"Т.Култумиев атындағы
№1 Құлсары балалар саз мектебі" КМҚК**

Алматы – 2025

УДК 371.214
ББК 74.202
Б94

Әдістемелік авторлық құрал/Эстрадалық вокал сабағында инновациялық әдістерді қолдану/Жанжигитова Г.А., — «БІЛІМ ЖОЛЫ НҰРЛЫ ЖОЛ» Ақпараттық, ғылыми, практикалық республикалық семинарлардың жұмыс бағдарламасы/Әдістемелік авторлық бағдарлама кітабы/«ONLINE EDUCATION» жобасы -Алматы: ИП ВІЛІМ-TV, 2025 ж. – 40 б.

ISBN 978-601-09-3132-9

Бұл әдістемелік құралда эстрадалық вокал пәнін оқыту барысында инновациялық педагогикалық технологияларды тиімді қолдану жолдары ғылыми-әдістемелік тұрғыдан негізделеді. Қазіргі музыкалық білім беру кеңістігінде оқушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту, вокалдық-техникалық дағдыларын жетілдіру, сахналық мәдениетін қалыптастыру – өзекті мәселелердің бірі болып табылады.

Құралда эстрадалық вокал сабағында қолданылатын заманауи әдістер: цифрлық технологиялар арқылы дыбысты талдау, фонограммамен жұмыс істеудің жаңа тәсілдері, интерактивті жаттығулар, тыныс алу техникасын жетілдірудің инновациялық үлгілері, вокалдық импровизация элементтері, сондай-ақ тұлғалық-бағдарлы және құзыреттілікке негізделген оқыту модельдері қарастырылады.

Әдістемелік құрал музыкалық мектеп мұғалімдеріне, қосымша білім беру педагогтеріне, вокал үйірмелерінің жетекшілеріне және өнер саласындағы білім алушыларға арналған. Материалдар оқу үдерісін жетілдіруге, инновациялық әдістерді жүйелі енгізуге және эстрадалық вокал сабағының сапасын арттыруға бағытталған.

ISBN 978-601-09-3132-9

УДК 371.214
ББК 74.202
Б94

© «ONLINE EDUCATION» жобасы» - 2025 ж

ТҮСІНІКТЕМЕ ХАТ

Қазіргі кезеңдегі музыкалық білім беру жүйесі оқыту мазмұнын жаңғыртуды, заманауи педагогикалық технологияларды енгізуді және білім алушының шығармашылық әлеуетін толық ашуды талап етеді. Эстрадалық вокал – тек орындаушылық шеберлікке ғана емес, сонымен қатар тұлғалық даму, сахналық мәдениет, эстетикалық талғам мен эмоционалдық интеллект қалыптастыруға ықпал ететін кешенді өнер саласы.

Осы әдістемелік құрал эстрадалық вокал сабағында инновациялық әдістерді жүйелі әрі мақсатты қолдану арқылы оқушылардың вокалдық-техникалық дағдыларын жетілдіруге, шығармашылық белсенділігін арттыруға және кәсіби бағдарын қалыптастыруға бағытталған.

Құралдың мазмұны заманауи білім беру талаптарына сәйкес құрастырылып, келесі бағыттарды қамтиды:

- вокалдық аппараттың физиологиялық негіздері;
- дыбыс қою техникасының инновациялық тәсілдері;
- тыныс алу, артикуляция және дикцияны жетілдіру әдістері;
- цифрлық технологияларды қолдану (аудиоанализ, фонограмма, онлайн-платформалар);
- сахналық шеберлікті дамыту жаттығулары;
- тұлғалық-бағдарлы және құзыреттілікке негізделген оқыту әдістері.

Әдістемелік құралдың өзектілігі – эстрадалық вокал сабақтарында дәстүрлі әдістерді заманауи технологиялармен үйлестіру қажеттілігімен түсіндіріледі. Музыкалық білім беру үдерісінде интерактивті құралдарды, цифрлық ресурстарды және шығармашылық тапсырмаларды қолдану оқушылардың оқу мотивациясын арттырып, орындаушылық мәдениетін сапалы деңгейге көтеруге мүмкіндік береді.

Құралдың практикалық құндылығы – ұсынылған әдістер мен жаттығуларды күнделікті сабақ барысында тікелей қолдануға болатындығында. Материалдар құрылымы жүйелі, кезең-кезеңімен ұйымдастырылған және әртүрлі дайындық деңгейіндегі оқушыларға бейімдеуге ыңғайлы.

Әдістемелік құрал қосымша білім беру ұйымдарының вокал пәні мұғалімдеріне, өнер мектептерінің педагогтеріне, жас мамандарға және эстрадалық ән айту бағытында жұмыс істейтін әдіскерлерге арналған.

Ұсынылып отырған еңбек эстрадалық вокал сабағының мазмұнын жаңғыртуға, инновациялық педагогикалық тәжірибені кеңейтуге және оқушылардың шығармашылық дамуына сапалы жағдай жасауға ықпал етеді.

КІРІСПЕ

Музыкалық білім беру жүйесі қазіргі таңда сапалық тұрғыдан жаңғыру кезеңін бастан өткеруде. Білім алушының жеке қабілетін дамыту, шығармашылық ойлауын жетілдіру, кәсіби бағдарын айқындау – заманауи педагогиканың негізгі бағыттарының бірі. Осы үдерісте эстрадалық вокал пәні ерекше орын алады. Себебі эстрадалық ән айту – тек дыбыстық техниканы меңгеру емес, ол тұлғаның эмоционалдық мәдениетін, сахналық еркіндігін, көркемдік талғамын қалыптастыратын кешенді өнер саласы.

Эстрадалық вокал сабағында дәстүрлі оқыту әдістерімен қатар инновациялық технологияларды қолдану – оқу сапасын арттырудың маңызды шарты. Қазіргі оқушы – ақпараттық қоғамның өкілі. Ол визуалды және аудиалды ресурстарды белсенді қабылдайды, цифрлық ортада еркін жұмыс істейді. Сондықтан вокал сабағында заманауи цифрлық платформалар, дыбыс талдау бағдарламалары, интерактивті жаттығулар мен шығармашылық тапсырмалар қолдану қажеттілігі туындайды.

Инновациялық әдістерді енгізу вокалдық техниканы жүйелі меңгеруге, диапазонды кеңейтуге, тыныс алу аппаратын дұрыс қалыптастыруға, артикуляция мен дикцияны жетілдіруге ықпал етеді. Сонымен қатар сахналық образ жасау, орындаушылық интерпретация, импровизация элементтері арқылы оқушының жеке стилін қалыптастыру мүмкіндігі артады.

Бұл әдістемелік құралда эстрадалық вокал пәнін оқытуда қолданылатын заманауи педагогикалық тәсілдер ғылыми-әдістемелік негізде қарастырылып, практикалық ұсыныстармен толықтырылады. Материал мазмұны жүйелі құрылып, теориялық негіз бен тәжірибелік жаттығулар үйлесімді түрде ұсынылады.

Ұсынылған әдістемелік еңбек эстрадалық вокал сабағын тиімді ұйымдастыруға, оқушылардың шығармашылық әлеуетін арттыруға және музыкалық білім беру сапасын жаңа деңгейге көтеруге бағытталған.

Мақсаты

Эстрадалық вокал сабағында инновациялық педагогикалық технологияларды тиімді қолдану арқылы білім алушылардың вокалдық-техникалық шеберлігін жетілдіру, шығармашылық қабілетін дамыту, сахналық мәдениетін қалыптастыру және кәсіби құзыреттілігін арттыру.

Өзектілігі

Қазіргі білім беру кеңістігінде оқыту мазмұнын жаңарту, цифрлық технологияларды енгізу және тұлғалық-бағдарлы оқыту принциптерін жүзеге асыру басты талаптардың бірі болып табылады. Эстрадалық вокал саласында дәстүрлі әдістермен қатар заманауи инновациялық тәсілдерді қолдану – оқушылардың орындаушылық сапасын арттырудың, оқу мотивациясын күшейтудің және шығармашылық еркіндігін дамытудың маңызды шарты.

Музыкалық білім беру үдерісінде заманауи техникалық құралдарды (аудиоанализ, фонограмма, жазба талдауы, онлайн-платформалар) қолдану – оқыту нәтижелілігін арттырудың өзекті бағыты болып табылады.

Ғылыми-әдістемелік деңгейі

Әдістемелік құрал музыкалық педагогика, вокалдық әдістеме және заманауи білім беру технологиялары саласындағы ғылыми еңбектерге негізделген. Вокалдық аппарат физиологиясы, тыныс алу техникасы, дыбыс қою принциптері және сахналық шеберлік негіздері жүйеленіп, педагогикалық тәжірибемен ұштастырылған.

Оқыту үдерісінде құзыреттілікке негізделген, тұлғалық-бағдарлы және нәтижеге бағытталған әдістер үйлестіріледі.

Жаңашылдық деңгейі

Құралдың жаңашылдығы – эстрадалық вокал сабағында цифрлық технологиялар мен интерактивті әдістерді жүйелі түрде енгізуінде. Дыбысты спектрлік талдау, вокалдық жазбаларды салыстырмалы сараптау, импровизациялық жаттығулар, шығармашылық жобалық жұмыстар – оқыту мазмұнына жаңаша серпін береді.

Сондай-ақ жеке стиль қалыптастыруға бағытталған әдістер мен сахналық психология элементтері кешенді түрде қарастырылған.

Ғылымилығы

Әдістемелік материалдар вокал педагогикасының теориялық негіздеріне, дыбыс физиологиясына, психологиялық-педагогикалық зерттеулерге сүйене отырып құрастырылған. Дыбыс шығару механизмдері, тыныс алу тірегі, резонаторлық жүйе жұмысы ғылыми тұрғыдан түсіндіріліп, практикалық жаттығулармен бекітіледі.

Оқыту барысында дәлелденген әдістер мен ғылыми қағидалар басшылыққа алынады.

Әдіснамалық негіз сипаттамасы

Құралдың әдіснамалық негізі:

- тұлғалық-бағдарлы оқыту;
- құзыреттілікке негізделген тәсіл;
- жүйелілік және бірізділік қағидалары;
- практикалық бағыттылық;

- инновациялық және цифрлық технологияларды кіріктіру;
- шығармашылық белсенділікті дамыту тұжырымдамасы.

Оқыту үдерісі кезеңдік, жүйелі және оқушының жеке мүмкіндігін ескеретін бағытта ұйымдастырылады.

Практикалық маңыздылығы

Ұсынылған әдістер мен жаттығуларды вокал сабағында тікелей қолдануға болады. Материалдар әртүрлі дайындық деңгейіндегі оқушыларға бейімделуге ыңғайлы.

Практикалық жаттығулар:

- тыныс алу техникасын жетілдіру;
- диапазонды кеңейту;
- дикция мен артикуляцияны дамыту;
- фонограммамен жұмыс;
- сахналық қозғалыс және микрофонмен жұмыс;
- орындаушылық талдау және өзін-өзі бағалау.

Бұл құрал педагогтің кәсіби шеберлігін жетілдіруге және сабақ сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтиже

Әдістемелік құралды қолдану нәтижесінде:

- оқушылардың вокалдық техникасы жетіледі;
- диапазон, интонациялық дәлдік және тыныс алу тірегі қалыптасады;
- сахналық мәдениет пен орындаушылық шеберлік дамиды;
- шығармашылық белсенділік пен өзіндік стиль қалыптасады;
- оқу мотивациясы артады.

Бағалау критерийлері

Оқушылардың жетістіктері келесі көрсеткіштер бойынша бағаланады:

- дыбыс тазалығы мен интонациялық дәлдік;
- тыныс алу техникасының тұрақтылығы;
- артикуляция мен дикцияның анықтығы;
- диапазон көлемі;
- сахналық мәдениет пен эмоционалдық экспрессия;
- шығармашылық интерпретация деңгейі;
- өзін-өзі талдау және рефлексия дағдылары.

Рефлексия

Сабақ соңында оқушылар өз орындауын талдап, жетістіктері мен қиындықтарын анықтайды. Дыбыс жазбаларын тыңдау арқылы салыстырмалы талдау жүргізіледі.

Педагог оқыту әдістерінің тиімділігін саралап, әр оқушының жеке даму динамикасын бағалайды. Бұл үдеріс үздіксіз жетілдіру мен кәсіби дамуға бағытталады.

Әдістемелік авторлық құрал

**Эстрадалық вокал сабағында
инновациялық әдістерді қолдану**

**Жанжигитова Гульшат Атапкеловна
Эстрадамен ән айту пәні мұғалімі**

**Атырау облысы білім беру басқармасының
Жылыой ауданы білім бөлімінің
"Т.Култумиев атындағы
№1 Құлсары балалар саз мектебі" КМҚК**

Басуға қол қойылған күні: 15.01.2025 жыл
Пішімі 60x84 1/16 Қағазы офсеттік
Офсеттік басылым. Баспа табағы 4.375
Таралымы 50 дана. Тапсырыс № 019

Кітап *ИП «BILIM-TV»* баспаханасында басылды.
Алматы қаласы – 2025 жыл Телефон: 8 777 055 0590